

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - De Meikever te DESSEL

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 9522
Instelling Gemeentelijke Basisschool - De Meikever
Directeur Anna-Maria LUYTEN
Adres Meistraat 148 - 2480 DESSEL
Telefoon 014-37.78.73
Fax 014-37.47.72
E-mail school.witgoor@telenet.be
Website www.gbsdemeikever.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Dessel
Adres Hannekestraat 1 - 2480 DESSEL

Scholengemeenschap De Toverkijker
Adres Peperstraat 24 - 2470 RETIE
CLB Vrij CLB Kempen te TURNHOUT
Adres Rubensstraat 170 - 2300 TURNHOUT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 3/06/2013; 4/06/2013; 6/06/2013; 7/06/2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 07/06/2013
Datum bespreking verslag met de instelling 24/06/2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Béatrice Coopman
Teamleden Erik Verhoeven
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en wiskundige initiatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	13
3.1.1.6 Lager onderwijs: ICT.....	15
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Professionalisering	18
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	18
4.2 Curriculum	19
4.2.1 Onderwijsorganisatie	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	23
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	24
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	24
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De gemeentelijke basisschool 'De Meikever' in Dessel profileert zich als een kleine, sportieve, lokale en gezonde school waar iedereen zichzelf kan zijn. Het team koos samen met de leerlingen en de ouders voor de nieuwe schoolnaam en schrijft momenteel een vernieuwde schoolvisie uit. De school bestaat uit twee tegenover elkaar gelegen vestigingsplaatsen in dezelfde straat. In één vestigingsplaats bevinden zich naast enkele lokalen voor de administratieve diensten, uitsluitend klaslokalen van de lagere afdeling. In de andere vestigingsplaats bevinden zich de kleuterafdeling, het eerste leerjaar en een sportaccommodatie.

De onderwijsinspectie onderzocht tijdens de doorlichting de leergebieden wiskundige initiatie/wiskunde en wereldoriëntatie, zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling. Bijkomend werd voor de lagere afdeling nagegaan of de leergebiedoverschrijdende eindtermen Informatie- en CommunicatieTechnologie (ICT) voldoende worden nagestreefd. Om na te gaan op welke manier de school haar eigen kwaliteit bewaakt, peilde de onderwijsinspectie naar de wijze waarop de school de beroepsbekwaamheid van haar personeel versterkt en welke keuzes de school maakt bij de organisatie van haar aanbod en de groepering van haar leerlingen. Daarnaast controleerde ze ook aspecten van de regelgeving en het algemeen beleid van de school.

De kleuterafdeling toont aan dat ze zowel voor wiskundige initiatie als voor wereldoriëntatie voldoet aan haar maatschappelijke opdracht. De leraren werken thema's uit die aansluiten bij de leef- en de belevingswereld van de kleuters. De thema's bieden kansen om beide leergebieden doelgericht en evenwichtig te integreren in een totaalaanbod. Leraren reflecteren in groeiende mate over de volledigheid van het aanbod. De concrete klaspraktijk nodigt de kleuters uit om al spelend wiskundige begrippen en handelingen te oefenen. De kleuters krijgen ook veel kansen om experimenterend en explorerend zichzelf en de wereld breder te ontdekken. Het team slaagt erin om een stimulerend klimaat te creëren met aandacht voor kleuterinitiatief, samenwerking en zelfstandigheid. Het team volgt de vorderingen van de kleuters op via doelgerichte observaties en (genormeerde) toetsen om zo gepaste ondersteuning te kunnen bieden.

Het erkenningsonderzoek in de lagere afdeling toont aan dat de school voldoet aan haar maatschappelijke opdracht voor wiskunde, maar dat dit niet het geval is voor wereldoriëntatie en de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT.

Onderwijsleerpakketten voor wiskunde die richtinggevend zijn voor de praktijk worden in alle leerjaren consequent gevolgd. Daardoor kunnen de leerlingen rekenen op een vrij volledig en evenwichtig aanbod. Ook voor wereldoriëntatie hanteert het team een onderwijsleerpakket, maar de leraren gaan er niet steeds doordacht en/of consequent mee om. Momenteel heeft het team nog te weinig zicht op de volledigheid van het aanbod en de doorgaande lijn doorheen de school. De huidige evaluatiepraktijk laat nog te weinig toe om het leerproces van de leerlingen te ondersteunen.

De lagere afdeling slaagt er niet in om de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT voldoende na te streven. Een doelgerichte en planmatige aanpak om deze leergebiedoverschrijdende eindtermen te integreren in het onderwijsaanbod ontbreekt. Daarnaast blijken er nog uitdagingen op het vlak van leermiddelen, deskundigheid en evaluatie- en rapporteringspraktijk.

Het onderzoek naar de mate waarin de school haar eigen kwaliteit bewaakt, maakt duidelijk dat het beleid de beroepsbekwaamheid van het personeel tracht te versterken maar dat het ontbreken van een doelgerichte visie de deskundigheidsbevordering belemmert. Leerkrachten worden aangemoedigd om stil te staan bij hun professionaliseringsbehoeften. Het beleid formuleert ook eigen voorstellen, communiceert over vormingsmogelijkheden in het onderwijsveld en stimuleert het team voldoende om ook individueel initiatief te nemen. Deskundigheidsbevordering bestaat hoofdzakelijk uit individuele nascholingen en teamvergaderingen met een veelheid aan onderwerpen. Het schoolteam benut echter nog te weinig andere interne mogelijkheden dan het volgen van vormingen om hun deskundigheid te versterken. Ook de aandacht voor de integratie van het nieuw geleerde en de effecten daarvan op de school- of klaswerking is beperkt.

Betreffende de onderwijsorganisatie maakt het team elk schooljaar tijd om gezamenlijk weloverwogen keuzes te maken over de verdeling van de verschillende klasgroepen en hoe het zorgteam, de kinderverzorgster en een eventuele ambulante leraar worden ingezet. Iedere leraar stelt zich collegiaal op door elke week gemeenschappelijke zorg voor een groep leerlingen op te nemen. Met uiteenlopende initiatieven tracht het team de betrokkenheid van leerlingen en ouders tot de schoolwerking te verhogen en het profiel als gezonde en sportieve school uit te stralen. Het schoolteam reflecteert evenwel nog te weinig over de werking, de aanpak en de effecten van ondersteunende werkgroepen.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont een schoolleider die zowel op organisatorische als op pedagogisch-didactisch vlak doelstellingen wil bereiken. Zij heeft daarbij aandacht voor het welbevinden van het team. Om processen te versnellen is een sterkere aansturing gekoppeld aan striktere opvolging noodzakelijk.

Voor interne kwaliteitszorg verzamelt de school verschillende gegevens over tevredenheid, behaalde leerresultaten en schoolloopbaangegevens. Toch is het nog geen verworvenheid om de leerresultaten grondig te analyseren en op basis daarvan op systematische wijze kritisch te reflecteren over de eigen onderwijspraktijk gericht op het bijsturen van het onderwijsaanbod of het eigen pedagogisch-didactisch handelen.

De meeste teamleden zijn erg betrokken op de school vanuit een gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid. Het schoolteam toont bereidheid om samen school te maken en is nog zoekende om samen weerstanden om te zetten in positieve, constructieve processen. Ieder teamlid heeft daarin een verantwoordelijkheid op te nemen zodat een schoolcultuur kan ontstaan waarin samenwerking, waardering voor elkaar, coaching en opvolging centraal staan.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de kleuterafdeling. Binnen deze afdeling is het draagvlak voldoende groot om het huidige ontwikkelingsproces verder te zetten op de ingeslagen weg en zelf de onderwijskwaliteit, mede op basis van de aanbevelingen in dit verslag, verder bij te sturen en te verbeteren of te borgen.

Voor de lagere afdeling sluit ze deze doorlichting af met een gunstig advies beperkt in de tijd. Zij geeft het team van de lagere afdeling drie schooljaren de tijd om het tekort voor wereldoriëntatie weg te werken. Het volgen van de geformuleerde aanbevelingen, is hierbij een hulpmiddel.

De school kan de ICT-werking opnemen in de pedagogisch-didactische prioriteiten zodat ze kan tegemoet komen aan haar inspanningsverplichting ter zake. De onderwijsinspectie waardeert de inspanningen van het volledige team en heeft daarom na deliberatie beslist het tekort voor ICT niet op te volgen.

De onderwijsinspectie rekent op de inzet en de deskundigheid van iedereen om kwaliteitsvol onderwijs uit te bouwen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie
wereldoriëntatie

Lager onderwijs

wiskunde
wereldoriëntatie
ICT

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsorganisatie

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. De verschillende domeinen komen doelgericht en in samenhang met andere leergebieden evenwichtig aan bod. De gestructureerde leeromgeving, de gevarieerde materialen en werkvormen bieden de kleuters heel wat uitdagingen om wiskundige vaardigheden te oefenen en te verwerven. De evaluatiepraktijk is voldoende afgestemd op de doelen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. Het aanbod gebeurt doelgericht aan de hand van gerichte plannings en is gradueel uitgebouwd. Leraren integreren het aanbod in thema's die aansluiten bij de leef- en de beleavingswereld van de kleuters. De volledigheid en het evenwicht tussen de verschillende domeinen zijn grotendeels gegarandeerd. De evaluatiepraktijk is voldoende afgestemd op de doelen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het team van de kleuterafdeling gebruikt consequent een koepeligen instrument als referentiekader bij de planning en uitwerking van het onderwijsaanbod. De leraren zijn echter weinig vertrouwd met de decretale ontwikkelingsdoelen en de leerplannen. Het team beschikt over een graduele (reken)begrippenlijst, maar het is onduidelijk in welke mate deze als kader dient om activiteiten te plannen, de ontwikkeling van de begrippen te stimuleren en ook de uitvoering hiervan te bewaken. Voor de stoffering van hun thema's vertrekken de leraren voornamelijk vanuit hun ervaring, een openbaar computernetwerk, themamappen met inspirerende materialen en onderwijsleerpakketten.

Alle leraren hebben bij de planningsfase aandacht voor een evenwichtig doelgericht aanbod van de verschillende domeinen van wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. Veelal vertrekken leraren vanuit activiteiten waaraan ze doelen koppelen. Sommige leraren bewaken expliciet, al dan niet digitaal, het onderwijsaanbod en evalueren voor zichzelf welke doelen in meer of mindere mate aan bod zijn gekomen. Op basis daarvan sturen ze het aanbod bij door vanuit de doelen passende activiteiten te zoeken. Dit reflectieproces is nog niet breed verankerd in het team. De leraren die het hebben uitgeprobeerd, zijn zich bewust dat dit verder geïntensifieerd kan worden. De meeste leraren beschikken over hoekenfiches en fiches van terugkerende activiteiten met doelen die frequent, spontaan en/of impliciet aan bod komen. Het team staat regelmatig stil bij afspraken over gradatie per leergroep.

Het team werkt met thema's waarin inhouden en ervaringen van onder meer wiskundige initiatie en wereldoriëntatie met elkaar verweven zijn. De thema's sluiten aan bij de jaarkalender, de ervaringen en het ontwikkelingsniveau of de interesses van de kleuters. De leraren situeren de thema's op een jaarkalender, maar gaan er flexibel mee om. De thema's vormen de rode draad voor alle activiteiten in de klas. Bij de uitwerking van een thema staan de leraren stil bij wat kleuters kunnen ontdekken, ervaren en leren. De kleuters beleven een thema dan ook als een samenhangend geheel, wat de betrokkenheid van de kleuters bevordert. Occasioneel speelt de leraar lichamelijke opvoeding in op thema's of inhouden van de klaswerking. Spelenderwijs komen heel wat wiskundige begrippen spontaan aan bod.

Tijdens de bijgewoonde activiteiten valt het ontwikkelingsondersteunend begeleiden van de leraren op. Alle leraren hebben aandacht voor welbevinden en betrokkenheid. Kleuters krijgen betekenisvolle situaties aangeboden waarbinnen ze zich kunnen ontwikkelen. De leraren voorzien in een breed activiteitenaanbod met aandacht voor zelfgestuurd leren, verwerven van zelfstandigheid, leren communiceren en samenwerken. Leeruitstappen in de omgeving van de school verhogen de betrokkenheid van de kleuters bij het thema. Het team heeft ook aandacht voor een goede attitudevorming betreffende gezondheid, hygiëne en (verkeers)veiligheid.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De beschikbare onderwijstijd wordt optimaal aangewend. De leraren bieden de kleuters een duidelijke dagstructuur aan. Zij wisselen kringmomenten af met spel en activiteit in de verschillende hoeken. Activiteitenovergangen verlopen gestructureerd. Er zijn duidelijke regels en afspraken.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De ontwikkelingsmaterialen in de kleuterafdeling zijn uitgebreid om kwaliteitsvol onderwijs te leveren. De puzzelhoeken zijn gradueel opgebouwd, telkens met een opvolgingssysteem. Aan de verschillende werktafels is er een ruim aanbod van concrete materialen. Ook de verschillende speelhoeken worden geregeld met (werkelijkheidsgerichte) materialen verrijkt zodat de kleuters spelenderwijs hun wiskundig inzicht kunnen verdiepen of de wereld actief kunnen exploreren. In sommige klassen zijn de mogelijkheden van de winkelhoek sterk uitgebouwd. Het team staat open om de kleuters nog meer kansen te geven om rekenbegrippen en reken- en denkvaardigheden te oefenen in een ICT-ondersteunende leeromgeving.

In de klasbeelden is er een voldoende aanbod van pictogrammen, getal- en cijferbeelden en stappenplannen. Deze bieden de kleuters de nodige visuele ondersteuning. Het team is zich ervan bewust dat ze de afspraken over de graduele opbouw van kalenders en tijdslijnen terug nauwkeuriger op punt kunnen stellen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem

De school volgt de ontwikkeling voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie van kleuters structureel op met observaties, een doelgericht kindvolgsysteem, schoolrijpheidstesten en een genormeerde rekentest om de voorbereidende rekenvaardigheden en -inzichten in kaart te brengen.

Begeleiding De leraren en het zorgteam bespreken alle verzamelde gegevens tijdens
 Leerbegeleiding informele en formele overlegmomenten. Daaruit volgen klasinterne acties en
 Beeldvorming worden eventuele individuele handelingsplannen opgesteld. De klasleraren zijn
 Zorg de eerste verantwoordelijken voor de zorgbegeleiding. Zo nodig, wordt in
 samenspraak met de ouders externe ondersteuning opgestart.

Differentiatie gebeurt eerder vanuit een intuïtief aanvoelen en de eigen professionaliteit en in mindere mate vanuit een doelgerichte planning. In de planningsfase hebben leraren wel bewust aandacht voor de eventuele verschillende leeftijdsgroepen in hun klas. Dat gebeurt op verschillende wijzen onder meer door het al dan niet stellen van meer ondersteunende vragen in onderwijsleergesprekken, het al dan niet toewijzen van materiële hulpmiddelen, door gradaties in schematische voorstellingen en door de eventuele ondersteuning van een medekleuter of de klasleraar. De begeleiding van de kleuters tijdens de activiteiten gebeurt met respect voor ieders eigenheid.

Het doebord en het contractwerk zijn bij de oudste kleutergroepen een belangrijk systeemelement van de krachtige leeromgeving. De leraren laten nog kansen liggen om vanuit deze werkvormen toch nog sterkere doelgerichte differentiatie en remediëring te voorzien in het kader van de eerstelijnszorgondersteuning.

Professionalisering Het kleuterteam getuigt van inzet, openheid, veranderings- en
 Deskundigheidsbevordering vernieuwingsbereidheid. Zij wisselen op informele wijze ideeën uit. Het team
 Interne expertise heeft nog niet onderzocht hoe ze de teamwerking en het teamleren nog sterker kunnen faciliteren.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. Onderwijsleerpakketten ondersteunen de realisatie van een volledig, evenwichtig en doelgericht onderwijsaanbod.

Curriculum De leraren van de lagere afdeling gebruiken vrij consequent
 Onderwijsaanbod onderwijsleerpakketten als referentiekader om het wiskundeonderwijs te
 Referentiekader realiseren. Indien nodig sturen de leraren het lesverloop of de lessenvolgorde bij.
 Planning De eerste graad heeft recent geopteerd voor een ander onderwijsleerpakket dan
 Evenwichtig en volledig wat in hogere graden wordt gehanteerd.
 Samenhang De leerplannen spelen een beperkte rol. Algemeen kan gesteld worden dat de
 Brede harmonische vorming leraren een geringe kennis hebben van de uitgangspunten, de inhouden en
 Actief leren doelen van het leerplan. Sommige leraren raadplegen sporadisch de leerplannen
 om het aanbod bij te sturen wanneer ze de zinvolheid van bepaalde lessen voor
 hun leerjaar in vraag stellen of bij het bepalen van wat basis- of
 uitbreidingsleerstof is.

De leraren beschikken over jaarplannen geënt op het onderwijsleerpakket. De korte termijnplanningen zijn summier. Veelal vermelden de leraren het lesonderwerp en verwijzen ze naar de handleiding en materialen. De planningen geven nauwelijks zicht op wat de concrete, geoperationaliseerde doelen zijn, de ondersteunende klasorganisatie, de differentiatie of remediërmogelijkheden.

De klaspraktijk toont aan dat de verschillende domeinen evenwichtig aan bod komen. Het team realiseert afdoend de leerplandoelen rond kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes die noodzakelijk zijn om de eindtermen voor het leergebied wiskunde te bereiken. Dit blijkt uit het leerlingenwerk, de leerlingenresultaten behaald op toetsen van het onderwijsleerpakket en de schoolloopbaangegevens. De meeste leerlingen stappen met succes over naar de A-stroom van het secundair onderwijs. Het team is zich minder bewust van het aantal leerlingen met een leerachterstand en/of geen getuigschrift basisonderwijs.

De horizontale samenhang met andere leergebieden is beperkt. Positief is dat sommige leraren binnen de wiskundelessen expliciete aandacht hebben voor de ontwikkeling van goede leerhoudingen. De meerderheid van het team is bekommerd om de verticale continuïteit. Er was overleg tussen de eerste- en de tweede graad over de inhoud en de aansluiting van de twee verschillende onderwijsleerpakketten. Het is voor het team echter te vroeg om conclusies te trekken over de verticale samenhang.

De wiskundelessen zijn doorgaans sterk leerkrachtgestuurd. Sporadisch zijn er aanzetten tot meer leerlinggerichte actieve leer- en werkvormen en werkvormen die samenwerkend en probleemoplossend leren versterken. De toepassingsvragen, met realistische contexten, worden in sommige leerjaren minder consequent ingevuld. Feedback op de denkstappen die leerlingen ondernemen ontbreekt vaak. Het creëren van een krachtige leeromgeving is op schoolniveau nauwelijks onderwerp van diepgaand, inhoudelijk overleg geweest.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Uit de observaties, de lessenroosters en planningsdocumenten van de leraren blijkt dat leraren ruim onderwijstijd voorzien voor wiskunde.

Sommige leraren gaan flexibel om met de klasorganisatie en zetten leerlingen samen die meer ondersteuning nodig hebben door de (zorg)leraar. Wiskunde zit verweven in werk- en organisatievormen zoals contract- en hoekenwerk. De interactie tussen de leerlingen en het al spelenderwijs leren, kunnen aan belang winnen. In de eerste graad is het opvallend dat leerlingen materialen mogen manipuleren om tot nieuwe inzichten te komen.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school voorziet voldoende wiskundige leermiddelen voor de verschillende domeinen. Het zorgteam maakt bijkomende ondersteunende leermiddelen aan voor verschillende klassen. Afhankelijk van de leraar krijgen leerlingen kansen om te werken in een ICT-ondersteunde leeromgeving.

Aan de klaswanden hangen heuristieken, afbeeldingen van referentiematen, getalbeelden en getallijnen, al dan niet van het onderwijsleerpakket. Deze zijn een houvast voor de leerlingen. Sommige klaswanden zijn weinig gestructureerd en onoverzichtelijk.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig / representatief**Gericht op bijsturing**Leerlingvolgsysteem*

Voor de evaluatie van dit leergebied gebruiken de leraren hoofdzakelijk toetsen van het onderwijsleerpakket aangevuld met enkele eigen ontwikkelde toetsen. Weinig leraren maken foutenanalyses om leerlingen gerichte ondersteuning te bieden of om hun didactisch handelen bij te sturen.

De school neemt deel aan koepelgebonden centrale eindtoetsen om na te gaan of de leerlingen de leerplandoelen voor wiskunde in voldoende mate verworven hebben. Uit de analyse van deze eindtesten blijkt dat de gemiddelde scores voor de verschillende domeinen van wiskunde voldoende zijn, maar toch regelmatig onder het Vlaams gemiddelde of dat van de referentiegroep liggen. Het team brengt de resultaten elk schooljaar ter sprake op teamvergaderingen maar de resultaten worden minimaal geanalyseerd en het team schijnt snel over de resultaten tevreden te zijn. Het team mist hier kansen om de verantwoordelijkheid op te nemen voor bijsturing van het wiskundig onderwijsaanbod. Dat het team wel bereid is om gezamenlijk na te denken over mogelijke verbeteringsprocessen toont ze aan door de geactualiseerde afspraken omtrent cijferend rekenen.

De school brengt de ontwikkelingsevolutie van de leerlingen vrij degelijk in kaart met methodeonafhankelijke, genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem. Maar ook hier, laat de school kansen liggen, door onder meer te weinig diepgaand de resultaten van leerlingen die tot de risicozone behoren te analyseren of door de resultaten niet te gebruiken voor gerichte interventies op leerling-, klas- of schoolniveau.

Evaluatie

Rapporteringspraktijk

*Evenwichtig / volledig**Interne / externe communicatie*

Via het rapport en de meegegeven toetsen krijgen de leerlingen en ouders een degelijk beeld van de behaalde resultaten en de behandelde leerstof. Het lerarenteam geeft weinig feedback over hoe de leerlingen evolueren op de attitudinale doelen van wiskunde.

Begeleiding

Leerbegeleiding

*Beeldvorming**Zorg*

Tijdens formele en informele overlegmomenten bespreken de klasleraren en de leden van het zorgteam samen de leerlingenresultaten. Uit de analyse van individuele leerlingendossiers blijkt dat de beeldvorming niet altijd even nauwkeurig is wat de gerichte leerbegeleiding kan belemmeren.

Het is niet duidelijk hoe diepgaand de overgangsbesprekingen gebeuren en of leraren effectief op de hoogte zijn van gegevens in het leerlingvolgsysteem bij de aanvang van het schooljaar. Naarmate het schooljaar vordert vergroot de beeldvorming op de leerlingen (met bijzondere noden) onder meer door de multidisciplinaire overlegmomenten. Leerlingen met geattesteerde leerstoornissen kunnen niet altijd rekenen op compenserende en dispenserende maatregelen. Zo is onduidelijk hoe leerkrachten omgaan met compenserende maatregelen bij de evaluatie.

De leraren gebruiken doorgaans de gegevens van de verschillende toetsen van het onderwijsleerpakket en de eigen ontwikkelde toetsen om de wiskundige ontwikkeling van de leerlingen bij te sturen. Veelal benutten leraren de differentiatiemogelijkheden eigen aan het onderwijsleerpakket. Sommige meer doorgedreven interventies gebeuren pas wanneer het schooljaar al ver gevorderd is, waardoor het risico op zittenblijven vergroot. Een aantal teamleden maakt nog te weinig werk van een ernstige analyse van de problemen waarmee leerlingen worstelen om vandaar uit te komen tot een voldoende gedetailleerd stappenplan op maat van de leerling. De zorgcoördinator maakt de leraren attent op hun individuele verantwoordelijkheid voor de eerstelijnszorg. Zij is zich ervan

bewust dat de school verder moet investeren in het handelingsbekwaam maken van alle leraren.

Leraren kunnen met vragen terecht bij het zorgteam. Structurele zorgondersteuning is dit schooljaar voorzien voor de tweede graad. Deze leraren voelen zich sterk ondersteund. De groepsgrootte is één van de criteria om extra zorgondersteuning te bieden. De inzet van een zorgleerkracht is leerkrachtafhankelijk. Sommige leraren geven aan niet echt open te staan voor de externe zorgondersteuning. Redenen die ze hiervoor aanhalen zijn communicatieproblemen en een moeilijke samenwerking. Teamteaching waarbij leerkrachten zorgondersteuning bieden in een andere klas is degelijk breed verankerd en deze collegialiteit wordt gewaardeerd.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in onvoldoende mate. Planning, uitvoering en evaluatie zijn niet op elkaar afgestemd. De planning gebeurt te weinig doelgericht en is nog te weinig gericht op de uitgangspunten van de eindtermen. De school garandeert geen volledig aanbod dat ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd waardoor er breuklijnen in de verticale opbouw ontstaan. Bovendien toont de uitvoering aan dat die te weinig is gericht op een zo groot mogelijke leerwinst voor alle leerlingen. De (eigen) evaluaties zijn veeleer gericht op de rapportering dan ter ondersteuning van het leerproces.

Curriculum	Uit gesprekken, observaties en documentenanalyses blijkt dat de visie op goed
Onderwijsaanbod	wereldoriënterend onderwijs volgens de uitgangspunten van de eindtermen en
Referentiekader	de leerplannen niet voor iedereen duidelijk is. Het team geeft aan nog zoekende
Planning	te zijn wat betreft de algemene aanpak voor wereldoriëntatie. Voor het aanbod
Evenwichtig en volledig	van wereldoriëntatie werkt de school met een onderwijsleerpakket. De keuze
Samenhang	van het pakket verliep weinig doelgericht en meer op basis van ervaringen van
Brede harmonische vorming	collega's uit een andere school dan vanuit een eigen visie en criteria. Het pakket
Actief leren	is enerzijds ingevoerd voor de graduele opbouw over de klasgroepen heen en
	anderzijds omdat het voldoende ruimte biedt om eigen inhouden, activiteiten,
	thema's of projecten toe te voegen. De huidige onderwijspraktijk toont aan dat
	leraren er niet in slagen om alle cursorische en thematische lessen van het
	pakket te verwerken met de leerlingen. Ze vullen het pakket aan met eigen
	materialen maar die invulling spoort niet altijd met de essentie van de
	leerplandoelen en met de doelen die in de niet verwerkte lessen van het
	onderwijsleerpakket aan bod komen. Het realiseren van een evenwichtig en
	volledig aanbod voor de verschillende domeinen komt sterk in het gedrang. Op
	school- klasniveau worden weinig initiatieven genomen om te bewaken of de
	leerplandoelen van alle domeinen voldoende aan bod komen.

De verticale samenhang is wegens het ontbreken van een duidelijk visie, mede door de vele niet-doelgerichte aanvullingen en duidelijke hiaten in het leerstofaanbod niet voldoende gegarandeerd. Leraren hebben ook weinig zicht op elkaars vervangende en aanvullende materialen. De leerlijnen, aangereikt door het onderwijsleerpakket, fungeren niet als werkinstrument.

Een horizontale samenhang is niet overal te zien. Bij de invulling van eigen thema's, projecten en activiteiten zijn de meeste leraren zich te weinig bewust van het principe van de multiperspectiviteit. In sommige klassen is er aandacht voor actualiteit, zowel dichtbij als veraf, maar er worden echter nog kansen gemist om vanuit de actualiteit leerinhouden te duiden of te verdiepen. Het team heeft aandacht voor activiteiten in het kader van gezondheids- en

verkeerseducatie. Leeruitstappen en projecten bevorderen een realiteitsgerichte benadering, maar het leerplan wordt hiervoor te weinig als doelgericht referentiekader gebruikt. Daarbuiten is horizontale samenhang vooral te merken in de relaties die gelegd worden met de leergebieden muzische vorming en Nederlands. De meeste leraren hebben aandacht voor de leef- en belevingswereld van de leerlingen.

De meeste teamleden staan open voor een kritische benadering van hun praktijk en concluderen zelf dat het aanbod voor wereldoriëntatie moet worden geoptimaliseerd.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De effectieve onderwijstijd voor wereldoriëntatie komt in meerdere klassen ernstig in het gedrang doordat leraren lessen van andere leergebieden plannen tijdens onderwijstijd voorzien voor wereldoriëntatie. Bovendien duren sommige lesonderwerpen van wereldoriëntatie volgens de planningsdocumenten relatief lang voordat deze afgerond worden.

Uit de gesprekken en de klaspraktijk blijkt dat leraren bereid zijn om contractwerk, hoekenwerk, actieve werkvormen, multimedia en een werkelijkheidsgerichte aanpak in te zetten met aandacht voor samenwerkend en zelfstandig leren. Leerlingen krijgen tijdens deze werkvormen meer kansen om leergebiedoverschrijdende eindtermen van leren leren en sociale vaardigheden te oefenen. Toch is hierin nog een weg te gaan. Leraren voelen zich nog onzeker of buiten deze werkvormen niet ten volle uit.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De noodzakelijke leermaterialen voor het bereiken van de leerplandoelen voor wereldoriëntatie zijn beschikbaar. De mate waarin deze leermiddelen op een activerende wijze worden benut, is leraarafhankelijk. Met het oog op levenslang leren zijn vaardigheden in het raadplegen en gebruiken van bronnen essentieel. Het gebruik van bronnenmaterialen en de computer voor opzoekwerk kan daarom nog bewuster worden aangewend. De digitale schoolborden geven hier al heel wat kansen. Er zijn op schoolniveau nog verschillen te merken in het functioneel gebruik van de tijd- en ruimtekaders.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing

Voor de evaluatie van de leerlingen gebruiken de meeste leraren de basistoetsen, al dan niet aangepast, van het onderwijsleerpakket. Dit wordt aangevuld met eigen toetsen. Leraren hebben niet de reflex om bij aanpassingen of bij eigen toetsmaterialen de leerplandoelen te raadplegen. Bij nazicht van de toetsvragen blijkt dat nog veel aandacht gaat naar reproductie en dat in meerdere leerjaren dezelfde vragen aan bod komen. De richtlijnen voor de evaluatie, zoals die in het leerplan zijn opgenomen, zijn door de meeste leraren niet gekend.

De school neemt deel aan externe koepelgebonden toetsen einde zesde leerjaar waarvan wereldoriëntatie deel uitmaakt. Hierdoor krijgt de school een zicht op de resultaten met betrekking tot het leergebied in vergelijking met het Vlaams gemiddelde en een referentiegroep. De school vergelijkt de resultaten algemeen met het Vlaams gemiddelde en een referentiegroep. Gefundeerde verbeteringsprocessen ondernemen is moeilijk want diepgaande analyses van de resultaten ontbreken.

Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig / volledig</i> <i>Interne / externe communicatie</i>	In de rapportering wordt wereldoriëntatie enkel in zijn totaliteit opgenomen. Leerlingen en ouders krijgen nauwelijks inhoudelijke feedback over het afgelegde leerproces, de ontwikkelende vaardigheden en attitudes. In een enkele klas wordt er slechts op het einde van het schooljaar gecommuniceerd over de ontwikkelingsevolutie van de leerlingen voor wereldoriëntatie.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De beeldvorming van wereldoriëntatie is uitsluitend gericht op resultaatsbepaling en wordt nauwelijks ingezet ter ondersteuning van het leerproces.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Interne expertise</i>	Om afspraken te verankeren zal verdere sterke coaching en opvolging belangrijk zijn om alle (nieuwe) teamleden op dezelfde lijn te krijgen en te houden.

3.1.1.6 Lager onderwijs: ICT

Voldoet niet

De lagere afdeling streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen van ICT in onvoldoende mate na. De school kan niet aantonen dat ze op doelgerichte en planmatige aanpak de leergebiedoverschrijdende eindtermen van ICT integreert in het onderwijsaanbod.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Actief leren</i>	Leraren hanteren geen referentiekader en zijn momenteel te weinig op de hoogte van de kerngedachten van het leergebiedoverschrijdend thema ICT, de ICT-eindtermen en de leerlijnen vooropgesteld vanuit de koepel. De planningsdocumenten van de leraren gaven weinig zicht op de concrete realisatie van de eindtermen.
--	--

Aangezien de school niet beschikt over een pedagogische-didactisch beleidsplan inzake ICT en leerlijnen en jaarplanningen ontbreken, valt alles terug op het initiatief van de individuele leraar. De verschillende initiatieven gaan samen met de ICT-competenties en ICT-affiniteit van de leraar. Integratie van het ICT-gebeuren is voornamelijk merkbaar in de leergebieden wereldoriëntatie en wiskunde, maar verloopt dan nog beperkt doelgericht. Algemeen kan gesteld worden dat de integratie van ICT in het klasgebeuren vrij divers is. Het aanbod wordt niet bewaakt.

De school kan op geen enkele wijze aantonen dat ze in de klaspraktijk een volledig en evenwichtig aanbod nastreeft. Veel aandacht gaat naar ICT-gebruik om informatie aan anderen voor te stellen en om informatie te verwerken. Mooie voorbeelden hieromtrent zijn spreekbeurten geven, schrijven van een klasblog en informatie ordenen met gebruik van software. Zijdelings leren de leerlingen ICT te gebruiken om eigen ideeën creatief vorm te geven. Minder expliciete aandacht gaat ook naar verwerven van instrumentele vaardigheden, en ICT-gebruik in functie van communicatie. De sensibilisering rond veilig en verantwoord omgaan met ICT gebeurt hoofdzakelijk in de derde graad.

Sommigen leraren zijn nog niet voldoende vertrouwd met de mogelijkheden die ICT-materialen bieden om het actief leren in een krachtige leeromgeving te ondersteunen. De frequentie van geïntegreerd ICT-gebruik gericht op ondersteuning, differentiatie en facilitering van (samenwerkend) leren en inschakelen van ICT tijdens zelfstandig werk is leraarafhankelijk.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

De school investeert systematisch in digitale schoolborden. De leraren gebruiken dit materiaal om hun lessen te organiseren en de betrokkenheid van de leerlingen te verhogen. Hoewel elke klas over computermateriaal beschikt is de kwaliteit hiervan sterk verschillend. Zo laat de internetverbinding volgens een aantal leraren het vaak afweten. Een systematisch en doordacht aankoop- en installatiebeleid voor andere ICT-materialen is er niet.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing

Leraren hebben een beperkt zicht op de ICT-competenties van de leerlingen. Ze geven leerlingen spontaan wel gerichte feedback na toonmomenten of tijdens zelfstandig oefenen van leerstof. Niettemin heeft het team zich nog niet bezonnen hoe ze de vorderingen op langere termijn in kaart kunnen brengen en als uitgangspunt kunnen nemen voor een gepast en zo nodig gedifferentieerd aanbod.

Evaluatie

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

De school rapporteert op geen enkele manier over de ICT-vaardigheden van de leerlingen.

Begeleiding

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

In de beeldvorming van de leerling zijn de ICT-vaardigheden niet opgenomen. Een structurele implementatie van deze eindtermen zal ook de aandacht voor leerbegeleiding voor dit aspect verhogen.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

De nieuwe ICT-coördinator wil het team deskundiger maken en ondersteunen bij het nastreven van de ICT-eindtermen bij hun leerlingen, alle actoren van het schoolgebeuren bewuster maken van de voor- en nadelen van ICT en de school gerichte ondersteuning bieden op het vlak van administratie. De initiatieven van de ICT-coördinator zijn nog te pril om conclusies uit te trekken. De meeste leraren tonen alvast bereidheid om zich bij te scholen. Een kritische evaluatie van de mate waarin en de wijze waarop de ICT-eindtermen worden aangepakt, kan bijdragen tot een verdere veralgemening en intensifiëring van de geïntegreerde benadering in de dagelijkse klaspraktijk.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning.

Motivering

Uit de gesprekken met de teamleden blijkt dat er weinig initiatieven zijn om een visie te ontwikkelen over een professionaliseringsbeleid. De school formuleert weinig eigen verwachtingen of operationele doelen. Leraren associëren de wijze waarop de school de beroepsbekwaamheid van haar personeel op peil houdt en versterkt hoofdzakelijk met individuele of teamgerichte nascholingen. Ondanks de leergierigheid van vele teamleden, zijn weinig teamleden zich bewust van andere mogelijkheden om de deskundigheid te versterken. Het nascholingsplan beperkt zich voornamelijk tot een opsomming van nascholingsnoden en gerealiseerde -activiteiten. De in kaart gebrachte onderwijskundige behoeften vormen tegelijkertijd ook in hoofdzaak de prioriteiten waaraan de school aandacht wil geven. De verwachting dat iedereen (individuele) nascholingen volgt, is voor het team duidelijk. Persoonlijke interesses, meer dan klas- of schoolgerichte noden, vormen bij sommige teamleden de motivatie om een bepaalde nascholing te volgen. Het intern leiderschap ziet een link tussen het nascholingsplan en het pedagogisch project van de school en is er zich ook voldoende van bewust dat deskundigheidsbevordering kadert in kwaliteitszorg in functie van de schoolontwikkeling, maar deze items zijn voor het team weinig betekenisvol.

Het intern leiderschap stimuleert de teamleden in het volgen van vormingen via jaarlijkse behoefteanalyses. Aangeven van waaruit professionaliseringsbehoeften voortvloeien, is voor verschillende leraren een moeilijke opgave. Het team ervaart de communicatie over de informatie over mogelijke vormingen als ondersteunend. Het intern leiderschap houdt voor de teamgerichte vormingen rekening met nieuwe ontwikkelingen in maatschappelijke verwachtingen en doet wat dat betreft voorstellen aan het team. Ook vanuit de scholengemeenschap wordt er jaarlijks een initiatief genomen tot verdere professionalisering waarbij de leraren schooloverschrijdend ervaringen uit kunnen wisselen. Het opvolgen van het pedagogisch-didactisch handelen van het individuele teamlid in functie van verhogen van het onderwijsaanbod en - proces is voornamelijk gericht naar de beginnende leraren. Nieuwe teamleden geven ook aan dat ze veel collegiale ondersteuning ondervinden. Opvolgen en stimuleren van andere teamleden gebeurt evenwel nog niet systematisch.

De school of de scholengemeenschap brengt geregeld in kaart hoe leraren een vormingsinitiatief hebben ervaren, maar staat voornamelijk te weinig stil bij de effecten van de interne en externe professionalisering op de schoolwerking. Communicatie over gevolgde nascholingen richt zich op doorgeven van informatie en wat nieuw was voor het teamlid, maar is in veel mindere mate gericht op de integratie van nieuwe inzichten in de schoolwerking en het didactisch handelen van het team.

De teamleden maken vooral op informele wijze gebruik van de expertise die collega's over bepaalde onderwerpen beschikken. Openheid en bereidheid tot samenwerking is veeleer leraarafhankelijk en nog te weinig present in de schoolcultuur. Particuliere initiatieven worden nog te weinig benut om de eigen schoolwerking te ondersteunen of ten gunste van het gehele team.

4.2 Curriculum

4.2.1 Onderwijsorganisatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning.

Motivering

Het team denkt elk schooljaar samen na over de verdeling van de verschillende klasgroepen en maakt weloverwogen keuzes. Het team stelt zich collegiaal op en houdt bij de verdeling rekening met het welbevinden van de leerlingen. Via het kinderparlement en de ideeënbus tracht de school de betrokkenheid van de leerlingen bij het schoolleven te verhogen. Sommige leerlingenvoorstellen krijgen effectief vorm. De school heeft een duidelijke visie op deze initiatieven. De school neemt ook uiteenlopende initiatieven om de ouders bij de schoolwerking te betrekken. De school geeft aan nood te hebben aan extra lokalen omwille van de stijgende leerlingenpopulatie. De inrichting van de speelplaatsen is alleszins doordacht en uitnodigend. Ook de aandacht voor lichamelijke opvoeding is opmerkelijk. Zich profileren als een sportieve en gezonde school doet ze onder meer door een ruim gamma aan bewegingsactiviteiten, ook buiten de lesuren, aan te bieden.

Verschillende structuren, werkvormen, werkgroepen en een duidelijke takenverdeling ondersteunen de onderwijsorganisatie.

Voor elke kleutergroep en elk leerjaar is er een gestructureerd activiteitenrooster of lessenrooster. De criteria voor de invulling van lessenroosters zijn voor sommige teamleden in de lagere afdeling niet meer duidelijk. In alle groepen is er een gestructureerde klaswerking en er zijn duidelijke klas- en schoolafspraken.

In de kleuterafdeling zijn de leraren en de leerlingen vertrouwd met verschillende organisatievormen. De leraren van de lagere afdeling tonen bereidheid om verschillende actieve werkvormen uit te proberen met aandacht voor samenwerkend leren. Een kwaliteitsvolle verankering en uitbouw van verschillende werkvormen in de schoolwerking wordt nog te weinig ondersteund door overleg, intervisie en professionalisering.

Het intern leiderschap laat zich ondersteunen door organisatorische werkgroepen, een zorg- en een kernteam. De organisatorische werkgroepen ondersteunen de schoolwerking door verschillende (jaargebonden) gemeenschappelijke activiteiten uit te werken voor alle leraren en leerlingen. Het kernteam, opgericht naar aanleiding van een vorige schooldoorlichting, bereidt vergaderingen voor en denkt na over verbeteringsprocessen en onderwijsvernieuwingen. De lagere afdeling is momenteel beperkt vertegenwoordigd in dit kernteam. De taakverdeling binnen het zorgteam is afgelijnd en duidelijk voor het gehele team. De zorgcoördinator is onder meer een brugfiguur tussen de ouders en de school, een aanspreekpunt voor externen en verantwoordelijk voor de uitwerking van de zorglijnen op schoolniveau. Verschillende teamleden doen ook een beroep op de expertise van de zorgcoördinator. De zorgleraar wordt ingezet in de grootste klasgroepen en zij biedt ondersteuning op leraar- en leerlingenniveau. Iedere leraar stelt zich collegiaal op door elke week gemeenschappelijk zorg voor een groep leerlingen op te nemen. De jongste kleutergroepen krijgen hulp van een kinderverzorgster en een ambulante leraar. Zij stellen zich flexibel op.

De school neemt onvoldoende tijd en ruimte om over de werking van de ondersteunende werkgroepen kritisch te reflecteren en stil te staan bij hun impact op de schoolwerking met aandacht voor zowel het uitvoerings- als het beleidsniveau. Zo zijn het intern overleg binnen het zorgteam en de aansturing van het zorgteam beperkt. De zorgteamleden werken onafhankelijk van elkaar waardoor zij te weinig op de hoogte zijn van elkaars initiatieven en moeite hebben om een consistent zorgbeleid uit te werken dat gedragen en toegepast wordt door het gehele team.

Het kernteam kan niet altijd duiden waarom een onderwerp aanleiding geeft tot verdieping of overleg. Bovendien staat het kernteam te weinig stil bij hoe ze op een interactieve wijze hun collega's vertrouwd kunnen maken met een nieuwe visie en verwachtingen en hoe ze het implementatie- en opvolgingsproces van vernieuwingen zien. Weinig teamleden hebben de intentie om zich kandidaat te stellen voor het

kernteam. Verschillende teamleden stellen zich vragen bij de werking van het kernteam, uit hun bezorgdheid over de grote taakbelasting bij een eventuele participatie en geven aan zich ook nog weinig betrokken te voelen bij de verbeteringsprocessen en onderwijsvernieuwingen. Dit maakt dat de effectiviteit van het kernteam momenteel begrensd is.

De school toont momenteel nog te weinig veranderings- en vernieuwingsdynamiek in functie van onderwijsorganisatie. Daarnaast is de samenhang binnen het schoolteam volgens vrijwel alle teamleden nog een punt van zorg. Bij de meeste teamleden leeft een gedeeld verantwoordelijkheidsgevoel en zijn eventuele weerstanden een teken van betrokkenheid.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De leraren spreken zich lovend uit over de bereikbaarheid en de humane omgangsvormen van de directeur. De directeur wil zowel op organisatorische als op pedagogisch-didactisch vlak doelstellingen realiseren via de weg van de geleidelijkheid. Zij investeert daarvoor in het welbevinden van de teamleden door zich laagdrempelig op te stellen en toont bereidheid tot dialoog. De directeur voert echter nog te weinig gerichte druk uit. De formele klasbezoeken zijn beperkt en voornamelijk gericht op de beginnende leraren. Ook een doelgerichte opvolging om op de hoogte te blijven van de kwaliteit van het werk van de leerkrachten of om te onderzoeken hoe diepgaand en veralgemeend afspraken of vernieuwingen worden geïmplementeerd, staat in een aanvangsfase. Om processen te versnellen is een sterkere aansturing gekoppeld aan striktere opvolging noodzakelijk.

De school profileert zich als een sportieve, lokale en gezonde school waar iedereen zichzelf kan zijn. Ieder teamlid waardeert de kleinschaligheid en de inbedding van de school in de gemeente Dessel. Het team toont bereidheid om samen school te maken en heeft samen met de leerlingen en de ouders gekozen voor een nieuwe schoolnaam. De visieontwikkeling is aan de gang, maar moet nog verder concreet vorm krijgen. Het team wil de leerlingen warmte en aandacht bieden zodat leerlingen zich goed kunnen voelen om tot leren te komen. De ouders blijven via de schoolwebsite en nieuwsbrieven op de hoogte van de schoolwerking.

Er zijn gezamenlijke en aparte vergadermomenten en studiedagen voor beide afdelingen, maar meerdere leerkrachten uiten hun bezorgdheid over de moeizame besluitvorming, de trage vernieuwingsprocessen en de werksfeer. Vertroebelde professionele collegialiteit en interne tegenstellingen vormen daarenboven een risico voor de kwaliteit van de schoolwerking en de gezamenlijke doelgerichtheid.

De school verzamelt heel wat outputgegevens, maar heeft nog niet de gewoonte om deze gegevens over een langere termijn op klas- en schoolniveau systematisch diepgaand te analyseren en te interpreteren met als doel de sterke elementen te verankeren en waar nodig bij te sturen. Er zijn beleidsmatig al enkele initiatieven genomen en afspraken gemaakt om leergebieden te versterken, maar dit kan geïntensifieerd worden. Waar nodig doet de school een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst van de koepel. De meeste leerkrachten getuigen van voldoende responsabiliteit, maar geven tegelijkertijd aan zich weinig betrokken te voelen bij de verbeteringsprocessen en onderwijsvernieuwingen bewerkstelligd via het kernteam.

Uitschrijven van een visie op talenbeleid vormt voor de school geen prioriteit. Ze geeft aan dat op dit ogenblik de taalproblematiek van de huidige leerlingenpopulatie niet van dien aard is dat het voeren van een doelbewust talenbeleid een noodzaak is. In de kleuterafdeling gaan de leraren bewust om met taal. Zij creëren een veilig taalmilieu en gebruiken gevarieerde werkvormen om interactie uit te lokken. In de lagere afdeling is een actueel onderwijsleerpakket in gebruik voor Nederlands en Frans. Er is voldoende aandacht voor de nieuwe eindtermen voor deze leergebieden.

De school beschikt over 11 bijkomende lestijden op basis van de socio-economische status van haar leerlingen (SES-lestijden). Deze zijn toegekend op basis van de indicatoren 'opleidingsniveau van de moeder' (12%), 'kinderen met een schooltoelage' (13%). Slechts één leerling spreekt een andere thuistaal. De noden van de leerlingen zijn niet in kaart gebracht en geanalyseerd. Het team besliste in overleg over de aanwending van de lestijden. De school voegde de SES-lestijden van de kleuterafdeling bij de lestijden volgens de schalen en zet ze mee in om er klasgroepen te vormen. De SES-lestijden van de lagere afdeling worden ingezet in de remediërende leerlingbegeleiding in de tweede graad. Ze voert met deze lestijden geen specifiek SES-beleid en de effecten van de SES-lestijden worden beperkt geëvalueerd.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De ontwikkeling van krachtige leeromgevingen binnen de thematische werking in de kleuterafdeling waardoor kleuters binnen wiskundige initiatie en wereldoriëntatie ruime kansen krijgen om te ontdekken, te exploreren en actief te leren.
- De aandacht voor een doelgerichte planning in de kleuterafdeling.
- De aandacht voor de verschillende ontwikkelingsdomeinen van wiskundige initiatie en wereldoriëntatie bij de opvolging van de kleuters.
- De inspanningen om de eindtermen voor wiskunde na te streven en te bereiken in de lagere afdeling.
- Het gestructureerd klas- en schoolklimaat met aandacht voor het welbevinden van de leerlingen als noodzakelijke voorwaarde om tot leren te komen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De bevragingen in functie van individuele en teamgerichte navormingen leiden tot de verhoging van de deskundigheid van leraren.
- De collegiale ondersteuning van nieuwe teamleden.
- De organisatie van uiteenlopende initiatieven om de betrokkenheid van leerlingen en ouders tot de schoolwerking te verhogen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De bereikbaarheid en de humane omgangsvormen van het schoolbeleid.
- De bereidheid van het team om in nieuwe ontwikkelingstrajecten te stappen en de schoolwerking verder te optimaliseren.
- De deelname van de school aan externe toetsen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De doelgerichte en planmatige aanpak om de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT na te streven.
- De evaluatie- en rapporteringspraktijk van wereldoriëntatie en ICT volgens de richtlijnen van het leerplan.
- De werk- en organisatievormen in functie van wiskunde en wereldoriëntatie, in het kader van zelfsturing en zorg en actief leren, structureel nog verder uitbreiden en sterker verankeren in de lagere afdeling.
- Het inhoudelijk overleg over wiskunde en wereldoriëntatie bij de verschillende overgangen tussen de verschillende klassen.
- De handelingsbekwaamheid van het schoolteam in functie van de eerstelijnszorg voor wiskunde en wereldoriëntatie.
- De kennis en praktijkvertaling van de uitgangspunten en de inhoud van de leerplannen wiskundige initiatie/wiskunde en wereldoriëntatie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het nog sterker benutten van de aanwezige interne deskundigheid.
- De ontwikkeling van een visie op de deskundigheidsbevordering en de koppeling met de vernieuwingsprioriteiten op schoolniveau.
- De aandacht voor begeleidings- en opvolgingstrajecten van teamleden bij implementatieprocessen van onderwijsvernieuwingen.
- De aandacht voor de functionaliteit van het kernteam en het zorgteam in het kader van effectieve school-, leraar- en leerlingenondersteuning.

Wat betreft het algemeen beleid

- Een deskundige en onderwijskundige aansturing waarbij vanuit een sfeer van veiligheid en vertrouwen zich een schoolcultuur ontwikkelt waarin samenwerking, coaching, opvolging en waardering centraal staan.
- De aanwending van output in functie van kwaliteitszorg op schoolniveau.

6.3 Wat moet de school verbeteren?**Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- In de lagere afdeling voor wereldoriëntatie een evenwichtig, volledig, gradueel en doelgericht aanbod uitwerken inzake kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes die noodzakelijk zijn om de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie na te streven en te bereiken met zoveel mogelijk leerlingen.

Wat betreft de regelgeving

- De regelgeving naleven inzake het nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT zoals vastgelegd in het Decreet BaO, Art 44 §2 2°.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **kleuteronderwijs**.

BEPERKT GUNSTIG

voor het **lager onderwijs**
omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor
wereldoriëntatie

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 07-06-2016 opnieuw een controle uit.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Béatrice Coopman de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	